

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELENEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FŐLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYŰL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbízásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

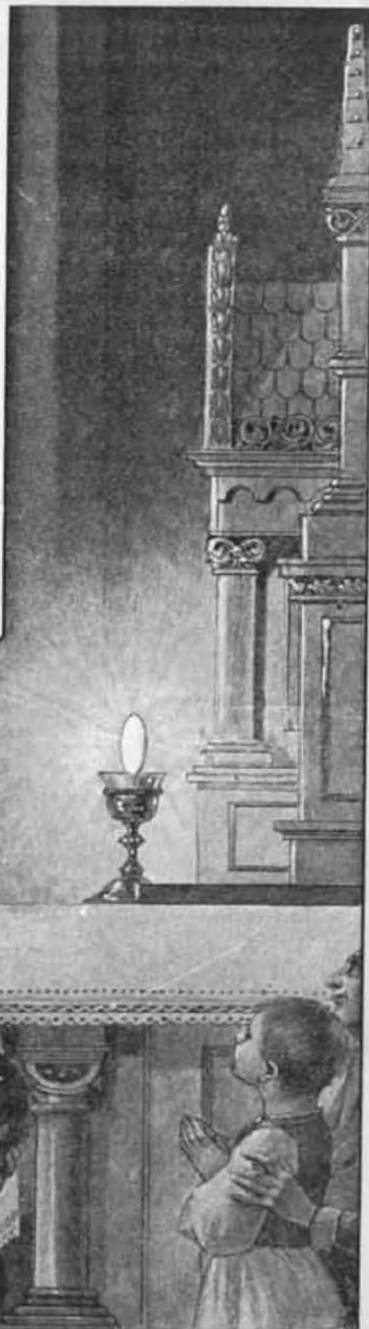
Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

KATEKIZMUS.

Az oltáriszentségről.

Mi az oltáriszentség?

Az oltáriszentség az Úr Jézus Krisztusnak valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt.

* Az oltáriszentséget legfőbbesébb szentségnek nevezzük, mert magát Jézust Krisztust foglalja magában.

* Az oltáriszentség külső színei azok a külsőségek, amelyeket az oltáriszentségen észrevehetünk: az alak, a szín, az íz stb.

Mikor rendelte Krisztus Urunk az oltáriszentséget?

Krisztus Urunk az oltáriszentséget kínszenvedése és halála előtt rendelte az utolsó vacsorán.

Miképen rendelte Krisztus Urunk az oltáriszentséget?

Krisztus Urunk kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megszegte, átadta tanítványainak és mondotta: Vegyétek és egyétek, «ez az én testem». Azután vette a kelyhet a borral, megáldotta, odaadta tanítványainak és mondotta: Igyatok ebből mindnyájan, «ez az én vérem». Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Mit cselekedett Krisztus Urunk e szavakkal: «Ez az én testem, ez az én vérem?»

Krisztus Urunk e szavakkal: «Ez az én testem, ez az én vérem» a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé változtatta át.

Mire adott Krisztus Urunk az apostoloknak hatalmat és parancsot e szavakkal: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre?»

É szavakkal: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre» Krisztus Urunk arra adott az apostoloknak hatalmat és parancsot, hogy a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé változtassák át.

Kikre szállott át az apostoloktól az a hatalom, hogy a kenyeret és a bort átváltoztassák Krisztus Urunk szent testévé és vérévé?

Az a hatalom, hogy a kenyeret és a bort átváltoztassák Krisztus Urunk szent testévé és vérévé, az apostoloktól a püspökökre és az áldozópapokra szállott át.

Mikor változtatják át a püspökök és az áldozópapok a kenyeret és a bort Krisztus Urunk szent testévé és vérévé?

A püspökök és az áldozópapok a szent misében változtatják át a kenyeret és a bort Krisztus Urunk szent testévé és vérévé, amikor Jézus e szavait mondják: «Ez az én testem, ez az én vérem».

* Azt a vékony, kovásztalan kenyeret, amelyet a pap a szent misében átváltoztat, ostyánnak nevezzük.

* A szent misének azt a részét, amikor a pap a kenyeret és a bort

ÖRÖKMÁOÁS

az Országos Oltáregyesület havonkénti megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *R. T.*: A kanadai világkongresszus emlékei. — *Zeman Jenő*: Oberammergaui emlékek. — *Klett István S. J.*: A nagy rendelet. — *Ruville-Péter*: A katolikus egyház éltető ereje. — *T. K.*: Mátyás király antifonáléja. — *Reviczky Aladár C. M.*: Működési terünk Boszniában. — A szent titok ünneplése Samesiou-szigeten. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár*. — Katolikus gyermekvédelem. — *T. K.*: Irodalom. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

A kanadai világkongresszus emlékei.

Néhány héttel azelőtt, hogy Wellmann léghajója az Oceánra szállt, az amerikai eucharisztikus világkongresszuson a keresztény szellemnek röppenését szemlélhette a világ. Elmondhatjuk, hogy az eucharisztikus kongresszusok elérték a magassági rekordot. 1910. szeptember 7—11-ig tartották Montrealban a huszonegyedik nagy eucharisztikus kongresszust. Nagynak, impozánsnak ígérkezett és az amerikai erős akarat, kitartás valóra is váltotta a várakozásokat. Készültek, dolgoztak, fáradoztak, mert áthatotta őket a szeretet, mely mindenre ad erőt. Mily nagy kitüntetés az halandó emberre, hogy Urát, Istenét megvallhatja az egész világ előtt!

A «The sentinel of the blessed Sacrament» (A legméltóságosabb Oltáriszentség díszőrsége) júniusi számában leírja, hogyan készülnek az amerikaiak a kongresszusra és ezeket a készüléket a kongresszus első gyümölcseinek nevezi. Lássuk csak!

Kanadában szélteben-hosszában mindennap imádkoztak a kongresszusért.

A quebequei egyházmegyében, amelyben Montreal van, a papság minden misében elmondta az Oltáriszentségről szóló imát.

A családokban, szerzetesházakban és a templomban, a tabernakulum előtt, közösen mondták el az érsektől ajánlott búcsimát. Az egyik nevelőintézetben naponként elmondták ezt a növendékek a kitett legméltóságosabb Oltáriszentség előtt és még minden előadási óra után.

A kongresszus sikerére misét, sok és forró szent áldozást ajánlottak föl. Mindenütt imádkoztak a kanadai kongresszusért.

Akárhány plébánián és szerzetesházban minden vasárnap ki volt téve

imádásra a legfölségebb Oltáriszentség. Gyermekek épúgy, mint felnőttek nélkülözést, önmegtartózkodást és alamizsnát vállaltak magukra.

Az eucharisztikus beszédek számosabbak lettek. Az igazság napja máris oszlatja a kételyt. Püspökök, papok és előkelő világiak fölládozták idejüket, tehetségüket, vagyonukat és egészségüket, hogy az üléseket és a kongresszus egyéb munkáit előkészítsék.

Pénzajándékokat és adományokat ajánlottak föl az érseknek, aki maga járt elől példájával. Montrealban egy kollégium maga (a növendékek is résztvettek a gyűjtésben) 1000 dollárt (körülbelül 5000 koronát) gyűjtött. Jézus kegyelmeinek bő áldásával fogja őket megjutalmazni.

Az Oltáriszentség imáadásának terjesztésére rendezett nemzetközi kongresszusok két irányban törekszenek megoldani föladatukat. Egyházi, fényes ünnepélyek rendezése és tudományos, theologiai előadások rendezése által. Utóbbi célra szolgálnak a különféle szakosztályok, amelyek itt nyelv szerint francia és angol szakosztályokra voltak osztva. Egy-egy szakosztály óriási termekben, nagy templomokban, melyekből előzőleg a Szentséget kivitték, átlag 1 és fél óra hosszat tartotta üléseit. Egy-egy ülés tartama alatt 6—8 előadó tartott beszédet. E beszédek egy-egy nagyobb szabású tanulmány-nak csak kivonatát képezték. Mindegyik előadó ugyanis egy-egy határozati javaslattal állott elő, amit előzetesen meg kellett indokolnia. Aki bővebben érdeklődik a tárgy iránt, az nyomatásban megkaphatja az összes tanulmányokat (Pères du très saint sacrament, Montreal, Mont Royal Est, ára 2 piaster, azaz circa 10 korona), ott azonban csak a kivonatot ismertették. Csak negyed óráig volt szabad az előadónak beszélni. Képzeltető, hogy az előadók mily igyekezettel törekedtek a kevés időt kihasználni.

Ez a rendszer azonban a hallgatókra nézve rendkívül érdekessé tette a gyűléseket. Folyton új és új szónokok álltak elő új és új tárggyal. Fárasztó, de élvezetes szellemi torna volt ez. Mindegyik előadó tárgyához hozzá lehetett szólni, de csak egy-két percig. Kevés hozzászólás történt. Rendesen néhány szóval intéztek kérdést az előadóhoz. Például Hudon S. J., ismertette az Úr Jézusnak azon ígérését, hogy mindazok, akik 9 hónapon keresztül az első pénteken töredelmes szívvel a szentségekhez járulnak, haláluk óráján megkapják a neki való szentséget stb. Valaki erre fölszóval, kérem X. Y. hírneves missionárius hirtelen halt meg. Válasz: az ígérlet úgy értendő, hogy aki a haldoklók szentsége nélkül hal meg, megkapja a szentségekkel egyenértékű kegyelmeket. Más alkalommal Jobin assumpcionista előadó a gyakori szent áldozás terjesztéséről beszélt. Azt fejtegette, hogy az Oltáriszentség élvezete nem egyes osztályoknak, a papoknak vagy apácáknak kiváltsága, nem is a magasabb tökéletességi fokon levőknek jutalma, hanem lelki táplálék, melyre mindenkinek gyakran van szüksége. Aki tehát a megszentelő malaszt állapotában van és jó szándékkal akar áldozni, az

Gróf Csáky Károly Emmánuel, val. belső titkos tanácsos, váci megyés püspök, a váci központi és egyházmegyei oltáregyesület fővédnöke.

mind a szentáldozáshoz bocsátandó. Utána fölszólal valaki: Kérem, mi a teendő, ha a hívek akarnak gyónni, de a plébános úr reggel alszik, délután nem gyóntat? Felelet: A hívek imádkozzanak, hogy jó papokat kapjanak. — Simard, sherbrooki lelkész azon községek lelki gondozásáról

beszél, amelyekben kevés mise van. Felszólamlás: Az összes családtagok naponként nem áldozhatnak. Válasz: Kövessék a luxemburgi püspök példáját, kinek egyházmegyéjében a családok fölosztják tagjaik között a hetet s a hét minden napján a család egy-egy tagja a szentáldozáshoz járul. Colomban franciskánus a tengeri utazás alkalmával való misézést ajánlja. Felszólamlás: Nincs oltár és fölszerelés több hajón. Mikor a jegyet megváltja, követelje a hajóstársaságtól az egyházi fölszerelést. Hivatkozzék a franciaországi és a canadai hajóstársaságokra, amelyek erről gondoskodnak. Ha másért nem: üzleti érdekből bizonyára majd teljesítik a kérelmét. Galtier, az Oltáriszentségről nevezett társulat tagja sürgeti az Oltáriszentségről való gyakrabbi prédikációt. Felszólamlás: Nehéz a tárgyat megválasztani, kimerül a szónok. Válasz: Isten minden tökéletessége concrete megvan e szentségben.

Tehát minden tökéletességet beszélhet róla. Hát még a hatása! A valósi igazságok legkedvesebbek az Oltáriszentséggel kapcsolatban. Kérem, ne tartsuk e szentséget smukknak, amit drága tokban jól elzárunk, hanem adjuk a hiveknek, mert ez az ő mindennapi táplálékuk. Megjegyzem, hogy Galtier rendkívül ajánlotta az egyházmegyei eucharistikus kongresszusok megtartását. Campeau, ottawai kanonok ajánlja, hogy azok, akik a szent-ségimádó papok társulatába tartoznak, törekedjenek ezt a hivekkel együtt nyilvánosan végezni a templomban. Utána fölszólal Begin, québeci püspök s ajánlja ezt annál is inkább, mert az ő egyházmegyéjében majdnem minden plébános így cselekszik. Ilyenkor ima és ének negyedóránként váltakoznak. Hatása óriási.

(Folyt. köv.)

R. T.

Oberammergaui emlékek

(Folytatás.)

AZ UTOLSÓ vacsora Jézus búcsuzó szavaival végződött; leírom szóról szóra, jól esik leírnom, hisz még most is hallom, amit az Úr elérzékenyülve s mégis határozott férfias hangon, elszomorkodva s mintegy az egész világot vigasztalni akaró gyöngédséggel mondott: «Gyermekeim! Miért vagytok olyan szomorúak, vajjon miért néztek rám annyi részvétellel, annyi sajnálattal. Meg ne háborodjék lelketek, higgyetek Én Bennem. Az én Atyám házában sok hely van. Én előre megyek, hogy számotokra, helyet készítssek, aztán eljövök ti értetek, hogy ott legyetek ti is, ahol Én vagyok. Nem hagylak benneteket árván, Én a békét hagyom itt számotokra és pedig az én békémet, nem azt a békét adom Én, amit a világ ad. Tartásatok meg parancsolataimat. Az én parancsom pedig az, *hogy szeressétek egymást úgy, amint Én szerettelek Titeket.* Arról ismerjen rátok a világ,

hogy az Én tanítványaim vagytok, hogy szeretitek egymást. — Most már csak keveset beszélék veletek; mert ennek a világnak fejedelme közeledik, jóllehet rajtam semmi keresni valója uincs. Hanem, hogy beismerje a világ, hogy Én szeretem Atyámat s úgy cselekszem, mint azt Nekem Atyám parancsolta: menjünk». Ezzel az Úr s a tizenegy apostol felkel s neki indulnak. Ez a jelenet ott az oberammergauzi néző téren oly csodás hatást idéz elő, melyet leírni lehetetlen. Mintha az a négyezer főnyi közönség egy lélekke változott volna át. Érti mindenki, hogy Jézusnak búcsubeszéde hirdeti azt a *diadalmas világnézetet, mely egyedül s kizárólag képes boldogítani az emberiséget*. Az összes társadalmi kérdések megoldhatók ez alapon, de csakis ezen az alapon: «Szeressétek egymást úgy, mint Én szerettelek titeket». Ennek az isteni igazságnak súlyát ily ünnepi hangulatban még soha nem éreztem.

Részvétellel, mély sajnálattal s háborgó lélekkel néztünk a távozó Jézus után, hisz tudtuk már, hogy mi várokozik rá. Alig ocsudtunk föl a mély benyomások hatása alól, már szemünk elé tárul az ó-szövetség legmeghatóbb élőképe: Józsefet bátyái eladják. — Művészi összeállítás. Nyomban erre magunk előtt látjuk a főpapok tanácsát, amint Judással tárgyal. Igen rokonszenves itt Nikodémusnak és Józsefnek szereplése, kik ellentétbe helyezik magukat az egész tanáccsal s védelmezik Krisztust.

Nagyszerű képet nyújt az olajfák hegyén imádkozó Jézus. Sokféle kép alakult már ki lelkemben erről az evangéliumi eseményről, sokszor láttam magam előtt a zöld olajfákat, a mohos sziklákat, az ott térdelő, vérrel veritékező Krisztust, de hogy ezt itt így tudják összeállítani, nem hittem volna. Látszik, hogy közel van Oberammergauhoz München, a művészet városa.

Míg az imádkozó Krisztust nézzük, már távolból hallatszik a vad lárma s látjuk is a körülbelül 30—40 főből álló csoportot Judás szánalmas vezetése alatt. Az egész elfogatás jelene nagyszerű megtévesztéssel történt. Krisztusnak «Én vagyok» szavára oly természetes alakítással ömlik földre az egész, botokkal, kardokkal felfegyverkezett csapat, mintha tényleg

Dr. Galesek György pápai udvari káplán,
apátkanonok.

valami láthatatlan erő érthetetlen kihatásának eredményét bámulnók magunk előtt.

Nagyszerű, mély benyomásokat keltő jelenet Judásnak kínos vergődése, melyet a testvérgyilkos Kain lelkiismeretfurdalását ábrázoló kitűnő előkép előz meg. Itt kell megemlítenem azt a körülményt, hogy az utolsó vacsora után elsötétült előttünk az égbolt. Mennydörgött, villámlott, és pedig erősen, félelmetesen. S ez az égiháború nagyszerű keretet szolgáltatott Judás öngyilkos jelenetéhez. Annás és Kaifás házánál igazságtalanul s durván bánnak el Krisztussal. Olyan lehangoló Péternek a tagadása, úgy szerettünk volna neki bátorságot adni; nem lehetett, elbukott, bátortalan, félénk, gyáva ember lett. Sokáig igen rokonszenves Pilátusnak — ezt az oberammergaui polgármester adja — a szereplése. Oly határozott a viselkedése a főpapokkal szemben, hogy szinte lehetetlennek tartjuk, miszerint csak valami keveset is engedjen az igazságtalan követeléseknek. De bizony ott puhul el a szemünk előtt, a vad tömeg fenyegetése, a pokoli gyűlölet léktelensége megtöri őt s amint mossa a kezeit, mi már valamennyien elfordulunk ettől a jellemnélkül szükölködő embertől.

Amikor a keresztet vállain vivő Krisztus szájalmas alakja megjelenik az egyik kapunál, a szó legigazibb értelmében vett nagypénteki hangulat nehezedett rá lelkünkre. Szomorúak voltunk, sötét volt minden gondolatunk, de látni sem láttunk jól, nem lehetett... sírtunk, s mikor ezzel a szomorú menettel épen szemben láttuk, hogy jön Mária, hallottuk az ő hangját, már zokogtunk sokan, talán mindnyájan.

Igen, az oberammergaui passiójáték jelenetei el fognak idővel mosódni lelki szemeim előtt, de ez a jelenet, mikor Mária messziről meglátja a keresztet vivő Krisztust, ez elfelejthetetlen s hallom most is Mária hangját: «Er ist es! Ach Gott! Es ist mein Sohn! Mein Jesus ist es! — So sehe ich ihn zum Tode geführt, einem Missetäter gleich, zwischen Missetätern. O wo ist ein Schmerz gleich meinen Schmerzen».

Igen kedves, megható jelenet az is, mikor Veronika odanyújtja Krisztusnak a fehér kendőt, oly jól esik nézni, amint Krisztus kétszer-háromszor végigtörli arcát. Maga a keresztrefeszítés nem a szemünk előtt folyik le, csak kalapácsütéseket hallunk, de azt már látjuk, amint fölemelik a keresztet a rajta függő Krisztussal. Igazán visszafojtott lélekzettel hallgatjuk Krisztus hét szavát. Templomi halotti csend van, látjuk az átszűrt szívből alácsorgó vért is, bizonyos szent ihlettel néz mindenki a kereszt felé s amint Krisztus holttestét leemelik, szeretnénk odamenni segíteni, de már nincs reánk szükség, levették s ott fekszik fehér gyolcsban, a fájdalmas Anya ölén.

A föltámadás jelenetével végződik az előadás. Az evangéliumi leírás-hoz hűen játszódik le szemünk előtt ez a nagyszerű kép. A zene- és ének-

kar diadalmasan ünneplő akkordjai valóságos föltámadási ünnepet váltanak ki lelkünkben. Ünneplő lélekkel s boldogságtól ragyogó arccal hagytuk ott a nézőteret. A nyolcórás ülés nem fárasztotta ki testünket hiába, ha a lélek élvez, magával ragadja a testet is.

Oberammergauból gyorsvonaton repültem mindenütt, egész Budapestig, itt pedig azonnal az Örökimádási templomba mentem; sokkal nagyobb s mélyebb áhitattal térdeltem a kitett Oltáriszentség előtt, mint máskor bármikor, végignéztem a Mária Reparatrix anyák szent áldozását s azután szentmisét mondtam. S tudják-e, kedves olvasóim, mit éreztem? Azt éreztem, hogy az oberammergaui nyolc óráig tartó lelkiörömet, túlvilági boldogságot át lehet élvezni mindennap, ha bűnbánó lélekkel szentmisét mondok, élvezheti mindenki, ha tiszta szívvel megáldozik s ha a szentmisén élőhittel jelen van. Az «Örökimádás» kedves s nagyrebecsült szerkesztőjét pedig arra kérem, miszerint, ha sikerült még eljutnia Oberammergauba, írjon nekünk valamit benyomásairól, már csak azért is, hogy az én egyszerű közleményem fogyatékoságát kijavítsa. *Zeman Jenő.*

A nagy rendelet

(Folytatás.)

QAR MOST az a kérdés, kikre terjed ki a szentatya emez akarata. Kétségtelen, hogy mindazokra, akik a rendeletben megjelölt föltételeket teljesíthetik. Ezek pedig kivétel nélkül az összes hívek, «bármily rangú és állapotúak» legyenek is. Lássuk immár a rendeletet e második szempont szerint. Itt egyúttal több megjegyzést is fűzünk közbe.

Mit kíván tehát tőlünk e rendelet, ha naponkint akarunk áldozni? A rendelet a föltételeket pontokba foglalta.

Az első pont a két *lényeges* kelléket tartalmazza.

«1. Mivel a gyakori és naponkinti szent áldozás Krisztus Urunk és az anyaszentegyház kivánságának teljesen megfelel, azért minden rangú és állapotú ker. hívőnek könnyű szerrel hozzáférhető legyen; úgy hogy az Úr asztalától senki, aki a *kegyelem állapotában van és jószándékkal* járul hozzá, el nem utasítható.»

A *kegyelem* állapota és a jószándék tehát az egyetlen két föltétel, mely a jó és üdvösséges szent áldozáshoz megkívántatik. Úgy, hogy aki-ben e két kellék megvan, «bármily rangú vagy állapotú» legyen is, még a naponkinti áldozástól is el ne legyen tiltható. Sőt inkább «Krisztus és az anyaszentegyház kivánsága», hogy az ilyen hívő lehetőleg naponkint áldozék.

Hogy miben áll a kegyelem állapota, azt úgy is tudjuk. Nem szabad lelkedet halálos bűnnek terhelnie és pedig akkor, amikor az Úr asztalához lépsz. Ha tehát előbb vétkeztél is, talán ismételten vétkeztél, de bűnödet töredelmesen megbántad és meggyóntad, nyugodtan megáldozhatol. A szent áldozás bőséges kegyelemáradata lesz majd legerősebb ótalmad-ujabb bukások ellen.

A jó szándék lényegét a rendelet így határozza meg:

«2. A kellő érület (jó szándék) pedig abban áll, hogy aki a szent áldozáshoz járul, ne merő szokásból vagy hiúságból, vagy emberi tekintetből tegye ezt, hanem azon szándékkal, hogy Istennek tessen, vele a szeretet által bensőbben egyesüljön és ezen isteni orvosság által lelki betegségeiben és gyarlóságaiiban hathatós segítségére találjon.»

A harmadik pont még jobban körülvonulazza a szükséges lelki tisztaság fokát. Akadályoz-e a naponkinti szent áldozásban a *bocsánatos vétek*? Nem. Mert:

«3. Habár nagyon üdvös, hogy akik gyakorta és naponkint áldoznak, mentek legyenek legalább a teljes megfontolással elkövetett bocsánatos bűnöktől és az azokhoz való ragaszkodástól, mindazonáltal elegendő, ha lelkünket nem terheli halálos bűn, és őszintén el vannak tökéelve, hogy soha halálos bünt el nem követnek.»

Sőt ép a legméltóságosabb Oltáriszentség a leghatásosabb orvosság e mindennapi hibák ellen, mint a trienti zsinat mondja. S azért «ezen őszinte föltétel által azok, akik naponkint áldoznak, lassankint odajutnak, hogy a bocsánatos bűnöktől és az azokhoz való ragaszkodástól is megszabadulnak.»

Lassankint. Tehát abból, hogy valaki egy-két áldozás után még mindig oly türelmetlen, haragos, könnyelmű stb. nem szabad mindjárt azt következtetni, hogy szent áldozásai neki nem voltak üdvösségesek, hogy tehát jobb, ha nem áldozik.

A szent áldozásnak első és legfőbb hatása — ne feledjük soha — az, hogy lelkünk tápláléka legyen és azt a megszentelő malaszt gyarapításával a halálos bűn ellenében megerősítse és biztosítsa. Lassankint aztán e főhatáson kívül a kisebb hibák és tökéletlenségek kiirtására is ösztönöz. De ha csak első hatását is hozná létre és megóvná az áldozót a halálos büntől, mondhatjuk-e, hogy ily áldozások haszontalanok vagy talán károsak?

Klett István S. J.

A katolikus egyház éltető ereje.

QIT HASZNÁL, ha a protestáns áldozásnál a kelyhet is nyújtják, amit a kath. egyház különösen gyakorlati okokból a hívőktől megvont? Hogy a természetes kenyér mellé természetes bort is kap az ember, ugyan semmi jelentősége sincs. A tisztán földi adományok sokasítása által nem lehet pótolni a hiányzó Krisztust. A katolikus egy szín alatti áldozás a biblia tanúsága szerint teljes érvényű. Az áldozó az egész Krisztust veszi magához. A prot. áldozás azonban akár egy, akár két szín alatt, érvénytelen, mivel abban nem Krisztus valóságos testét és valóságos vérért nyújtják, sőt nem is kell nyújtaniok. Mint emlékvacsora, a kifejtett áhitatnak megfelelőleg mégis nagy áldást hozhat. Csakhogy mégsem Oltáriszentség.

Hogyan is lehetett volna az általános egyházzal való szakítás után az Oltáriszentséget még megőrizni? Hiszen oda törvény szerint fölszentelt pap kellett, ilyenek pedig az ujonnan alakult egyházakban már csakhamar nem voltak. Az átváltoztatásra a hatalmat Jézus kizárólag az apostoloknak adta, másnak senkinek. Csak önkénnyel lehet Jézus szavait másképen magyarázni és azt állítani, hogy Ő az apostolokban valamennyi hívőt értette. Az apostolok sem így értelmezték. Csak ők és az általuk fölszentelt papok az egyházi törvények által meghatározott öröklés szerint mutathatják be a miseáldozatot és szolgáltatják ki az Oltáriszentséget. Másként állt a dolog a keresztségnél. Ez olyan cselekmény, melyet bizonyos formák megtartása mellett minden keresztény végrehajthat, ehhez nem szükséges különös csodatévő erő; olyan cselekmény ez, melyhez bizonyos ígéretek kapcsolódtak. Rendszerint ugyan ezt is csak papok szolgáltatják ki, de szükség esetén más személyek is érvényesen keresztelhetnek. Az Oltáriszentség azonban, minthogy csodálatos erőt kíván, a törvényszerű papszenteléstől függ s épen azért ahoz van kötve, hogy akinek szavára az átváltozás történik, a kath. egyházhoz tartozzék. Ehez pedig az egyház egysége volt a szükséges föltétel.

Lovag dr. Rapcsák Imréné, a váczi oltáriszentség-egyesület elnökösszonya.

Ha tehát a protestánsok meg is akartak volna maradni az igaz tanok mellett, nem tehetők volna anélkül, hogy az egyháztól való elszakadásukat vissza ne vonják, anélkül, hogy magukat ismét a kath. hierarchiának alá ne vessék. Így változott volna át a mise, melyet lehetőség szerint meg akartak volna tartani, katolikus maradványokkal átszőtt liturgiává. A hüvely megmaradt, a magva kihullott. A nép kenyér helyett követ kapott. Emellett aztán az úrvacsora lett a kárpótlás a miseért és a vele szervesen összefüggős áldozásért. Így e nagy, szent és mélyértelmű áldozati cselekmény két teljesen elkülönített részre oszlott és mindkét rész elveszítette igazi tartalmát.

Sokan talán azt kérdik, miért kellett a jó Istennek az Úr Jézus által ilyen képtelen intézkedést tennie, melyet oly végtelenül nehéz elhinni? Hisz az is elég lett volna, ha Jézus ima közben, vagy valamely szertartással kapcsolatban lelkileg száll a szivünkbe. Mire való a testi jelenlét? De épen az az Isten általános elve az Ő földi országának megteremtésénél, hogy a testből és lélekből álló embernek megfelelőleg minden szellemi dolog testileg jelenjék meg. Az Isten láthatatlan országa itt a földön látható szervezetet nyer, minden bűntől való első megtisztulásunk a természetes vízzel véghezvitt keresztségben történik. Kőből épült templom mutatja a község egységét stb. Így jelenik meg maga Krisztus is övéi között, mint étel és ital, testi alakban. Övéi lelkükbe fogadják azáltal, hogy testileg is egyesülnek vele. Ez legfőleg a művelteknek nehezíti meg a hitet, akik mindent logikusan a természet törvényei szerint akarnak megvizsgálni; az egyszerűeknek azonban megkönnyíti, mivel nekik a tisztán szellemi dolog érthetetlen volna, míg ellenben a testi-szellemi dolgot a szembeötlő csoda ellenére is szívesen fogadják. Rendjén valónak találják a csodát az isteni dologban, csak legyen lefolyása szemlélhető s az érzékek által felfogható. Jézus pedig első sorban nem a tudós urakat, nem a lelki gazdagokat tartotta szem előtt — ők csak törjék a fejüket, hogy tisztába jöjjenek tanaival és intézményeivel — hanem a szegény néptömeget le a legalsóbb rétegekig. Ennek számára kellett az evangéliumnak s az isteni kegyelem napjának feljönnie, anélkül, hogy amazok előtt elfödve maradna, hacsak ők maguk el nem takarják. Jézus itt is, mint mindig, a leghelyesebbet választotta. A zsidóságnak, a görög és római művelt világnak épen a legkiválóbb szellemei fogadták teljes odaadással az Oltáriszentség csodáját, és törekedtek, hogy követőket, hívő imádókat szerezzenek neki. Nehezen sikerült volna nekik, a pogányság büszke várát néhány évtized alatt aláásni, néhány évszázad alatt szétrombolni, ha a nagy tömegnek nem nyújthattak volna ilyen főséges, boldogító ajándékot. Csak a XVI. századnak jutott az a szomorú feladat, hogy a kereszténység legnagyobb kegyelmi ajándékát eldobja magától azzal az ürüggyel, hogy az apostolok

és egyházatyák szellemében jár el. Mit szólottak volna azok, ha tőlük e legdrágább kincsüket el akarták volna rabolni! Adja Isten, hogy a komolyan hívőket ne sokáig tartsák vissza az okoskodó tanácsadók és lelkipásztorok attól, hogy átlépjék az eucharisztikus határvonalat, hogy részt vehessenek Krisztus szent, dicső lakomáján, mely számukra is készen áll.

Ruville—Péler: *Vissza a katólikus anyaszentegyházba.*

Mátyás király antifonáléja.

VARJU ELEMÉR ismertette a «Magyar Könyvszemle» 1908. évfolyamában (5—20. l.) Mátyás király világhírű könyvtárának, a Corvinának, egyik érdemes emlékét: Mátyás király antifonáléját. A király használatára szánt antifonálé francia földön készült; hozzávetőleg a XV. század végső harmadára; közelebről az 1477—1490 közötti évekre tehető a készítése.

A fényesen kiállított kézirat jelenleg a bécsi udvari könyvtár birtokában van. Pompáját tekintve, az antifonálé egyike a Corvina-könyvtár eddig ismert legfényesebb darabjainak. Negyvenhat nagyobb képes kezdőbetű, egy rendkívül fényes díszlap és számtalan kisebb, arabeszkes initiale díszíti a kódexet.

A díszes kezdőbetűk önálló illusztrációknak is tekinthetők, minthogy a betű csupán keretül szolgál rajtuk, egyike-másika a legmélt. Oltáriszentsegre vonatkozik. Nevezetesen a következők:

a) 50a lap: E lapon kivételesen nem a zsoltár szavaihoz (Exaudivit de templo suo vocem meam. 17. zsolt. 7. vers.), hanem a címhez: «In letoniis maioribus introitus» (keresztjáró napok) alkalmazza a miniátor a képet. A betűben zárdaudvart látunk, nyitott boltíves folyosóval és oldalt álló egyházzal; a folyosóról körmenet kanyarodik ki s tart a templom felé. Elöl két pap a szentségházat viszi vállán, utánuk diakonusok között a püspök jön, végül a nép. Mozgalmas, szépen megfestett kép; valóságos művelődéstörténeti forrás.

b) 69b lap: «*Cibavit eos ex adipe frumenti*» kezdetű zsoltárvershez szolgáló nagy C, amelyben azonban nem a psalmus szavaira vonatkozó, hanem a pünkösdkor tartatni szokott ünnepi körmenetet ábrázoló nagy művelődéstörténeti értékkel bíró kép talál helyet (mellékelt ábra). A színtér templom vagy zárda udvara, amelyen félkörben a menet halad. Elöl három zenész megy, egy harsonás, egy lantos és egy sipos, aki félkezével dobot ver; utánuk négy diakonus által emelt mennyezet alatt szentséget vivő püspök halad; ezt különféle öltözetű férfiak követik, kezükben hosszúnyelű gyertyatartókra tűzött égő gyertyákkal. Jobbról favázás, goblinekkel borított páholyból király és királyné udvari népükkel egyetemben nézik a menetet.

c) 79b lap: A zsoltár kezdősorához: «Caritas Dei diffusa est in cordibus vestris» Melchisedek áldozatát kapjuk illusztráció gyanánt.

d) 96b lap: *Úrnapijára* (in festo Sacratissimi Corporis Christi) a már egyszer felhasznált 80. zsolt. 17. verse: «Cibavit eos ex adipe frumenti» szolgáltat anyagot a képhez. Mint fentebb láttuk, előszörre nem a zsoltár szavait használja föl a művész; most ezeket érzékíti meg, amikor méhe-
sekkel környezett kertet tár elénk, két asztalnál lakomázó alakokkal (férfiak, nők, gyermekek); az égből egyfelől manna hull, másfelől valami fehér csomók potyognak, amelyeket egy asszony tálba fog fel. Igen szépen festett képecske.

Igy írja le Varjú az eucharisztikus vonatkozású illusztrációkat.

Magáról az antifonáléről még csak azt kell megjegyeznünk, hogy franciaországi szokás szerint a husvétii ünnepkörrel kezdődik. Az antifonálé megszakad a pünkösd utáni 24. vasárnapnál; eredetileg még egy kötet tartozhatott hozzá, mely felölelte az egyházi év többi részét. T. K.

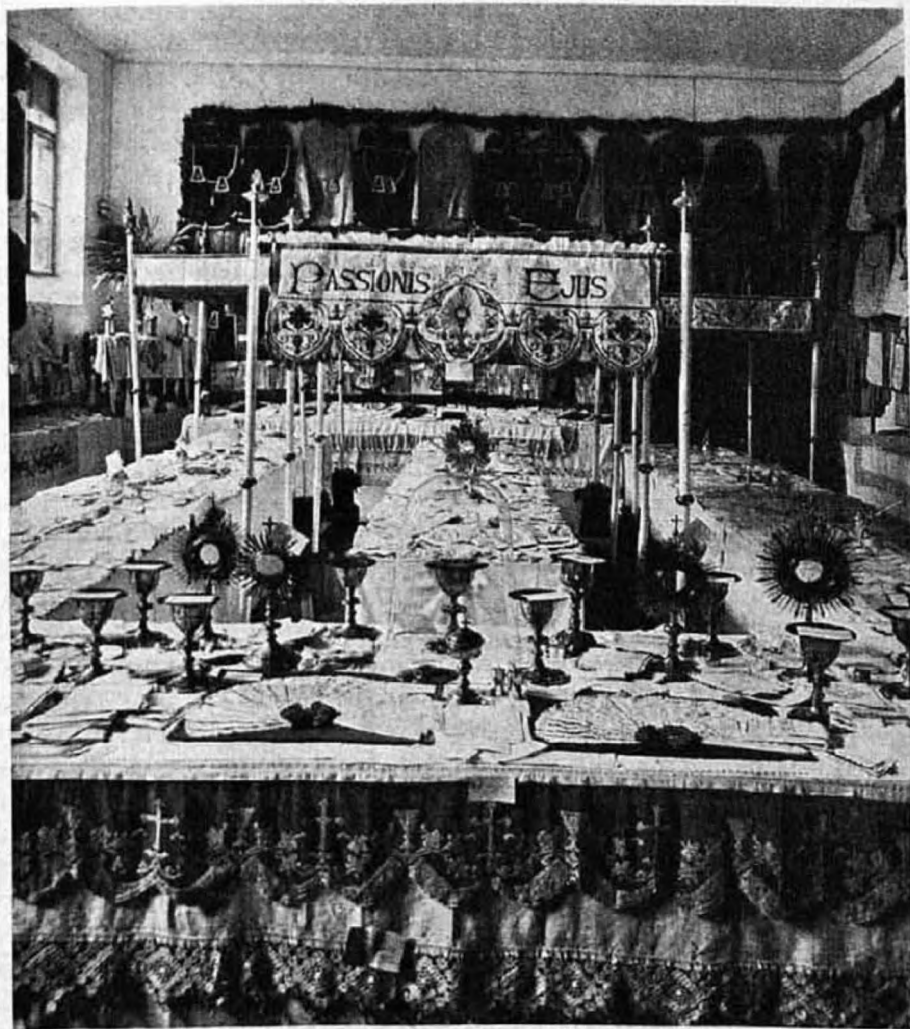
Működési terünk Boszniában.

BOSZNIÁT és Hercegovinát I. Ferenc József apostoli király a magyar-osztrák monarchiához csatolta a magyar történelmi jog alapján. Így Bosznia és Hercegovina úgy jogilag, mint tényleg a monarchiához tartozik. De hogy a jövőben is ide tartozzék, nem elég, ha csak a két állam teszi meg kötelességét s mindenkép azon vannak, hogy fölemeljék a népet, hanem a társadalomnak, minden jó hazafinak és jó *katholikusnak* is ki kell vennie a részét ama kulturmunkából, mely napjainkban a két új országban folyik, mely kulturmunka lesz egyedül képes érzelmileg a szeretet kötelékével is hozzánk fűzni e földrészek lakóit s midőn majd a jövőben arra kerül a sor, hogy hovatartozósága fölül határozzanak: szükségkép részünkre s javunkra dőljön el ítéletük és határozatuk.

Az *eucharisztikus Úr Jézusnak érdeke*, hogy e két új ország ne dobja magát a görögkeleti egyházba vagy a hitetlenségbe, hanem lakói közül a katolikusok megmaradjanak hitükben, a többiek pedig fölvetésenek az egyedül üdvözítő katolikus egyházba. Hogy eme aggodalmunk nem ok nélkül való, azt a következőkből láthatjuk:

Ezen országokban van római katolikus 450.000, török 600.000, szerb görögkeleti 800.000. A törökök (s így a pogányság) lassan háttérbe szorulnak, ezeknek nincs jövőjük, ezek nem fognak lelkeket hódítani, ezektől nem kell félnünk s nem kell ellenük védekeznünk. De annál jobban kell félnünk a szerbektől, kik szakadárok, kiknek igen nagy részük szociáldemokrata s így vallás- és hazaellenesek, kik gazdagok, műveltek, szor-

galmasak, roppant szívós természetűek, céltudatos munkások, földre, hatalomra, pénzre, uralkodásra éhesek s így a két ország fölött való uralom elnyeréséért teljes erejükből küzdenek. Ha mi katolikusok ezt eltűrjük,

A váci oltáregyesület jubiláris kiállítása.

úgy egy szép napon arra ébredünk, hogy az eucharisztikus Úr Jézusnak lelkek fölötti uralma a szép Boszniában és Hercegovinában elveszett — *elveszett a mi hanyagságunk következtében.*

Van Boszniának még egy veszedelmes ellensége: a protestantizmus, melyről P. Puntigam sarajevói szemináriumi rektor ezt írja: «A protestantizmus igen élénk propagandát fejt ki. Organizálja hitközségeit; sok helyen tart családi estélyeket, imaházakat és templomokat építenek. A «Gusztáv-Adolf-egyesület», mely a Los von Rom áramlat számára tízmillió márkán felül küldött Ausztriába, pénzes zacskójával már Boszniába is bevonult. Épen most építi az első templomot Schutzbergben Prnyávornál. «Nekünk nem kell osztrák pénz, mondá multkor egy protestáns azon a vidéken, mi kapunk Németországból». Így dolgozik a protestantizmus, hogy ez országokat elszakítsa az eucharisztikus Úr Jézustól, *megfossa Oltáriszentségtől* s templomait — miként Németország ezernyi ezer helyén — az eretnokség imaházaivá fokozza le s a lelkeket az egyháztól elragadja. Nyugodt volna-e olvasóink lelkiismerete, ha ezt közönyösségből elnéznék, ha ők *nem lennének buzgóbb apostolok, mint a német protestánsok?*

S vajjon az ottani katolikusok elég erősek-e, hogy a nagy harcot megvívják? Már az eddigiekből is sejtettük, hogy nem. Sőt igen-igen gyengék, szegények, tudatlanok, a műveltség alacsony fokán állók s így sem a szellemi, sem az anyagi erővel nem rendelkeznek. *De megérdemlik, hogy támogassuk őket, mert jóakaratuak.* Szeretnének tanulni, szeretnének emberi méltóságukhoz megfelelően élni, de nem képesek, mert igen-igen szegények.

A nép lelki vezetői: *a papok oly nagy szegénységben élnek, hogy hiveik adományaira szorulnak.* Egy fiatal buzgó pap megbetegedett. Az orvos ezt mondta neki: a betegség oka az éhség, a rossz táplálkozás. Egy másik így panaszkodott: «oly nagy a nyomoruságom, hogyha ez tovább is így tart, egyetlen lovamat el kell adnom, pedig ezen járok a betegeimhez, őket az utolsó szentségekben részesíteni. Oly szegény vagyok, hogy nem tudok téli kabátot venni, misebort beszerezni; eddig egy derék töröktől kaptam misebort. A nyomoruságom arra visz, hogy kolduljak». Sajnos, hogy ilyen esetek nem is oly szórványosak. S vegyük hozzá azt, hogy a nyomorultak mindig csak a papjukhoz fordulnak elsősorban, s mennyire fáj az ily lelkésznek szíve, hogy rajtuk segíteni nem tud, mert magának sincs.

A boszniai katolikusok közt oly nagy a nyomoruság s ennek következtében a tüdővész és a szülők korai halálózása, hogy a lakossághoz képest *aránytalanul sok az elárvult gyermekek száma.* Bár az apostoli lelkületű sarajevói érsek, ki többet tesz, mint tehetne, hisz vállait adóságok nyomják, állíttatott egy bölcsödét és egy árvaházat, de ez kevés a sok árva befogadására. Az árvaházban, hol az árvák csak levest és kenyeret kapnak, sokszor előfordul, hogy előljáróikkal, a nővérekkel együtt koplalnak. S még nyomoruságosabb a helyzetük, akiknek nem jut hely az árvaházban. Ezek a lassú éhhalálra vannak kárhóztatva.

A nép, hogy nagy nyomorúságában megvigasztalódjék, a templomba szeretne menni, hogy ott Úrának-Istenének elpanaszolná bajait s a vigasztalás kegyelmével térhetne haza. De hány helyen nincs templom! Vagy ha van is — de mily messze s mily elhagyatottságban! *Az ég és föld királynak: az eucharisztikus Úr Jézusnak viskókban, katonai barakkokban s istállókból átalakított fatákolmányban kell magát meghúznia.* Közönnyel olvashatják-e ezen dolgokat a magyar oltáregyesületek tagjai? Nem hiszem, hogy csak egy is akadna köztük, ki át nem érezné e nyomorúságot s nem áldozna valamit — tehetsége szerint — a boszniai és hercegovinai templomok számára!

S az iskolák? Hol gyermekeiket nevelhetik az eucharisztikus Úr Jézus szellemében? Sajnos, ez nagyon kevés helyen van meg. Míg az okkupáció előtt Boszniában 54 katolikus iskola volt, addig az okkupáció után ezek száma 32-re szállt le. Vagyis a haladás helyett *nagy visszaesés* mutatkozik. Igaz ugyan, hogy Kállay közös pénzügyminiszter 417 állami iskolát emeltetett, de ezekben katolikus szempontból nincs nagy köszönet. A hova katolikus, görögkeleti, zsidó és pogány egyaránt járhat, ott melegágyat nyitnak az indifferentizmusnak. Katolikus szellemet a gyermekek csak katolikus iskolában nyerhetnek, amelyhez ismét *katolikus tanítóképző intézet szükséges.* Ez is egy oly szükséglet, melynek megteremtéséhez a monarchia katolikusainak hozzá kell járulni.

A legelső intézmény, amelyet meg kell valósítani: *az ifjúsági otthon.* Hála Istennek, a kath. ifjúság egy része felfogva jövő hivatását, az Úr Jézus fehér zászlója mellé gyülekezett, hogy az evangélium szellemében alakíthassa ki életét. Jelenleg öt ifjúsági Mária-kongregáció működik Sarajevóban a jezsuita atyák vezetése alatt. Ezen ifjaknak otthonra volna szükségük, hol a közös összejöveteleket tarthatnák. P. Puntigam, a kongregációk igazgatója szerint *ez a legszükségesebb.*

S hogy ez a jó nép mennyire megérdemli a katolikusok pártfogását, csak egyet említek: a múlt évben a sarajevói jezsuiták templomában *az áldozások száma meghaladta az 51 ezret.* Ez a nép, mely ennyire szereti az eucharisztikus Úr Jézust, rokonérzésével megsejti, hogy a magyarországi eucharisztikus testvérei nem fogják őket magukra hagyni abban a nagy küzdelemben, melyben egyedül magukra hagyatva, gyenge ereik tudatában kidőlnének.

Azért az *Örökimádás* tisztelt olvasóihoz a következő kérelemmel fordulunk:

Pártolja *minden egyes* azt a segélyegyesületet, mely e hónapban Bosznia érdekében Budapesten megalakul, s melyről legközelebb bővebben értesítjük olvasóinkat.

Gyujtsa lángra a Szentlélek Uristen az *Oltáregyesületek igazgatói és*

*elnök*ni szívét, hogy a boszniai és hercegovinai templomokat segíeyezzék, hogy fölkérjék a hiveket, az Oltáregyesület tagjait *külön* akadozásra vagy ajándékozásra — mert nem idegeneket segíyzünk akkor, midőn a bosnyákoknak ajándékozunk, hiszen ők testvéreink lettek. Az adományok egyenest Sarajevóba, az érseki szeminárium címére küldendők.

Ne engedjük a szegény, elhagyott *bosnyák árváit* elveszni. Egy árvának eltartása Boszniában havi húsz koronába kerül. Hányan megtehetnék azt, hogy ezt a havi húsz koronát megküldenék egy kis árva részére, ki naponkint esdekelné le Isten áldását kegyes jótevőjére. S mily nemes érzés töltené el az adakozó szívét, valahányszor arra gondolna, hogy az én irgalmas szeretetemből él, tanul, növekszik, imádkozik, az Úr Jézussal naponkint egyesül egy árva gyermek, ki talán nagyban hozzá fog járulni Bosznia és Hercegovina felvirágoztatásához. Akik nem tehetik, hogy húsz koronát adjanak, talán adakozhatnának tíz koronát? Vagy évi segíyben részesíthetnék az árvaházat s ezáltal az éhezőknek ételt, a szomjuhozóknak italt adhatnának, a mezíteleneket ruházhatnák.*

Végre *apostolkodjunk* e nemes, az eucharisztikus Úr Jézusnak annyira tetsző ügy érdekében. Hívjuk fel e segíyakcióra minél több felebarátunk figyelmét s indítsuk meg akaratát, hogy minél löbben beálljanak a mi missióterületünk nehéz, de annyi érdemet és áldást kieszközölő megmunkálásába.

Mentsük meg tehát Bosznia és Hercegovina katolikusait! Segélyez-zük az ottani Egyházat állandóan, emeljük kath. kulturájukat, virágoztassuk föl hitközségeiket, enyhítsük a nyomort, nyujtsunk segédkezet ifjúságuk nevelésében, hogy így hiterjesztők lehessünk testvéreink között s őket a szeretet láncával magunkhoz fűzve, megakadályozzuk a tőlünk való elszakadástól s a hitetlenség kárhozatától. *Reviczky Aladár C. M.*

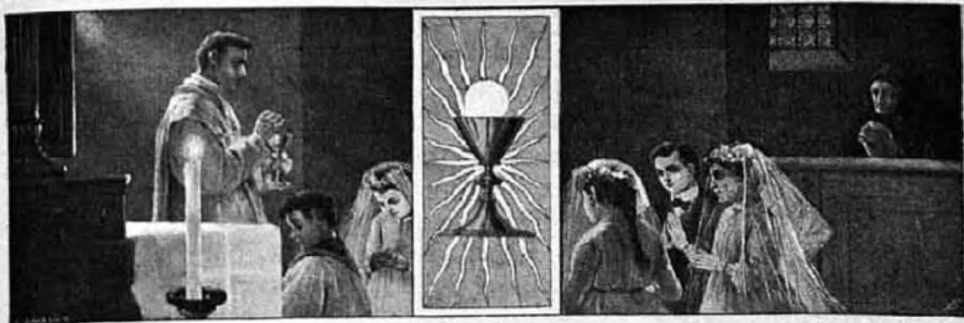
A szent titok ünneplése Samcsiou-szigeten.

Egy misszionárius a megérkezés után másnap szentmisét mondhatott. Fölállította a csinos kis oltárt.

Azt hitte, hogy magában lesz a ministráns ifjúval; de számos kíváncsi vette körül nemsokára. Annyira lebilincselte őket a szent szertartás, hogy szuszogni se mertek.

Mikor vége lett a misének, megrohanták a ministráns ifjút és ezer kérdéssel ostromolták: tudni akarták, hogy mi az, amit a szakállas ember végbevitt? Másnap Úrielmutatáskor ékszereiket és virágaikat dobálták az oltárra, hogy az angyalok kenyere tőlük el ne menjen.

* Az oltáregyesületek nemesszívű hölgyei talán felajánlhatnának ruhát s egyéb dolgokat az árvák karácsonyfájára.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

Mindennapi szentáldozás az Örökimádás templomában.

Reggelenként, mikor a nap kibúvik a felhők közül és sugaraival nyájasan köszönti az Örökimádás temploma tornyait, benn a templomban is napkelte van, az oltár magasán megjelenik életünk ragyogó napja: az Oltáriszentség. Valóságos napunk Ő, aki életünket méri, irányozza, időbeosztásunkat befolyásolja, lelki világunkat nyájas sugarával elárasztja, világít, melegít, megtermékenyíti és előhívja a lélekben szunnyadó erőket és megváltja a bűnben synylődöket. Minderről mi tudunk beszélni, kik évről-évre, napról-napra közelében élünk és látjuk, mit munkálkodik az Úr Jézus az egyesek lelkében, néha mint szállja meg isteni malasztjával a tömegeket és megengedi, hogy néhány pillantást vethessünk a boldogabb jövőbe: az Oltáriszentség világába. A vallási élet ideálját abban látjuk, hogy mindennap minden ember járjon templomba, reggel, este a templom irányozza gondolatait, szívének vágyait. Ez persze csak úgy érhető el, ha minden városnegyedben, hogy ne mondjam utcanegyedben egy kis templom van.

Az igazi hitélet a kis templomokban van. Ottan minden bizalmas, családias: Isten családjába vétetünk föl és az Ő mennyei világában családja tagjainak érezzük magunkat. S ha ez megvan, akkor a gyakori áldozás s az ennek nyomán fakadó mindennapi áldozás, mint természetes vágy nem fog elmaradni, hanem rögtön jelentkezik és kielégítésre vár. A templomok életében nagy fontosságot tulajdonítok az esti szentségi ájtosságoknak. Ezek ismertetnek meg legközvetlenebbül az Oltáriszentséggel. Ekkor tanul meg az ember az Oltáriszentséggel beszélni, ekkor ismerkedik meg vele, a predikáció Őt hirdeti, a szentséges áldás Őt magasztalja s az áldásban úgyszólván kegyelmeit szórja szét az Úr a szívekbe, meghívójegyeit osztja

ki az áldozásra. Van valami öskeresztény apostoli jelleg az esti ájtatosságokban; ez magával hozza az apostoli erények legszebbikét, a gyakori áldozást.

Épen ebben találjuk nyitját annak, hogy a gyakori áldozás az Örökimádás templomában oly szépen terjedez. A templom környéke a tizedik utcáig a templomban imádtott Oltáriszentséggel él. Ez életének napja, napjainak órája. Ha eljön az esti ájtatosság ideje, eljönnek az anyák csecsemőikkel, az atyák gyermekeikkel, néha a gyermekek külön, néha az egész család egyszerre s akiket este látunk, reggel is látjuk az áldozózsámolynál. Ezeknek az embereknek szívét, agyvelejét átalakítja az Oltáriszentség. A gyónásban fölbátorítva odamennek az édes Üdvözfőhöz és maguk kezdenek beszélni vele és beszélnek bizalmasan úgy, hogy minden érzésük csak az Övé. Beszéltem gyári munkással, mesteremberrel, katonával, irodaemberrel, színésszel, tanulóval, gyermekekkel s épültem a bensőséges lelki életen. Az Oltáriszentség oly szeretetével találkoztam, mely nekem is, ki sokat elmélkedem, imádkozom, gondolkozom, írok, olvasok, az érzéseknek és eszméknek gazdag világát tárták föl előttem. Egyszerű, tanulatlan emberek őszinte gyermeki nyilatkozata programmot adott nekem, mint kell következetesen lángoló szeretettel az Oltáriszentségért munkálkodni. A gyakori áldozás egy gyári munkásleányból költőt, írot nevelt. Munkái az Örökimádás hasábjain olvashatók. Nevét nem is akarja megmondani; szerénységből csak Clara Adorátrixnak hívja magát.

S ezek nemesak gyakori áldozói az Örökimádás templomának, ők maguk is apostolkodnak. Hoznak új embereket Budáról, más kerületekből, a vidékről. Ezek látva a példát, hazamelve ott is folytatják a gyakori áldozás apostoli munkáját. Egyszerű példájukkal. Mert sokan fordulnak meg a templomban. Valóságos nemzeti kegyhely ez, egy szentély, melyre büszke minden magyar. Hol az Alföldről, hol Erdélyből, hol meg a Kárpátokból jön ide a föld népe és gyónni akar, mert életének legszebb pillanatait élte át az imálandó Oltáriszentség előtt. Hány bűnös vallja be, hogy a szentség látása térítette meg. Bűnösök, kik harminc-negyven év óta nem gyóntak, töredelmes bűnbánatot tartanak és újra áldoznak. Ezzel meg van törve a jég s ez a gyakori áldozás kezdete.

Sokat segít az ügyön az Örökimádás templomában a gyakori prédikáció. A rendes vasárnapi s ünnepnap predikáción kívül minden hó első csütörtökjén van szentségi szentbeszéd, minden vasárnap és ünnepnap külön gyermekek számára szentbeszéd az Oltáriszentségről, az oltáregyesületi ájtatosságok és minden hónapban majdnem egy triduum, szent kilenced, úgy hogy a templom látogatói akár rendes hivei, akár az úgynevezett ambuláló közönség, következetesen csak egyet hall hirdetni:

Jézus szeretetét, imáadását és gyakori vételét. Bármiről is szól a beszéd, a vége: a gyakori áldozás. Legtöbbet segített ezen az a két szentségi misszió, melyet 1908-ban és 1909-ben tartottunk Szentatyánk rendeletéből kifolyólag. A háromnapos ájtatosság zászlóbontás volt, melynek hullámain az ország is megérezte. Hatalmas működést fejt ki ez agitáció terén *dr. Hanauer István*, a központi papnevelő lelkiigazgatója s régebben az Oltáregyesület veszprémi megbízottja. A papság révén a mindennapi áldozás

A váci oltáregyesület jubiláris kiállítása.

terjesztésével nagyot lendít az Oltáregyesület ügyén az apostoli lelkű *dr. Molnár Ignác* kanonok, a győri «Értesítő» szerkesztője. Sokat köszönhet az egyesület e téren *dr. Saly Lászlónak*, a Szent-Imre-kollégium prefektusának. *Dr. Andor György*, *dr. Csárszky István* és *dr. Hanauer István* után ő tartotta az oltáregyesületi munkaórák konferenciáit. Ujabbán e konferenciák népszerű alakjai *Tomesányi Lajos Mihályffy Viktor*, *Pokorny Emánuel*, *Velits László*, *Jeszenszky Kálmán*. Mindannyian az Oltáriszentség szeretetét ápolják. Minálunk egy év alatt húszezerről-harmincötezerre növekedett az áldozók száma; az országban pedig ünnepélyes alkalmakkor, mint Szentatyánk jubileumán, külön áldozási gyűjtőlapocskákkal terjesztette az Oltáregyesület a mindennapi áldozás szent eszméjét. Ilyen alkalmak tömegeket

mozdítottak meg. Ily nagyobb és kedvesebb alkalmak a nagybőjti idő, különösen pedig a karácsonyéjféli misén való áldozás. Ez a százak áldozása. Lassankint az egyesületek, patronagek is ide szoknak, újabban már a katonák is jönnek s buzgó lélekkel veszik magukhoz az Úr testét, mert *a mennyei kenyér buzgó vétele s egy büntelen étellel önmagunkba való fönn tartása az igazi: örökimádás!* Dr. Makay Lajos.

A gyakori áldozás és a munkásifjúság.

Jelen cikkünk azon 12—20 éves ifjak gyakori áldozásáról szól, kik a gyárakban, műhelyekben, bányákban vagy a mezőgazdaság terén mint legények, inasok dolgoznak. Ha valakinek, úgy ezen ifjaknak van nagy szükségük a gyakori szentáldozásra. Az okokat a következőkben adjuk:

1. Az ifjúkor a fejlődés ideje. Amint az ifjaknak szükségük van *gyakori és jó táplálékra*, úgy lelküknek is szüksége van jó és gyakori szellemi táplálékra.

2. Az ifjúságnál *a benyomások*, különösen a jók és a kegyelemnek hatásai, épen az ifjak természeténél fogva, *nem tartanak soká*. Képes hamar abban hagyni mindazt, mit előbb jónak és üdvösnek ismert. A gyakori áldozás — épen a folytonos, állandó benyomások s hatások következtében — oly benyomást tesz az ifjúságra, mely egész egyéniségét mind erősebben köti az eucharisztikus Úr Jézushoz.

3. Ha a mai ifjúságra gondolunk, önkényt felsóhajtunk: ó szegény, beteg, sebzett lelkek! *A ti harcotok még nincs befejezve* s sokat kell küzdenetek addig, míg a szent útravalót megkaphatjátok. Olyan embereket, kikben most kezd forni a szenvedély, az élet veszélyeire csak figyelmissé tenni anélkül, hogy erős eszközöket adnánk kezükbe, merő gúny. Amire szükségük van — mondja Dalgairns — az a benső megerősödés, amely oly eszköz által történik, mely a szellemet fölvilágosítja s az akaratot meg-edzi. A túlvilágra való figyelmeztetés nem elég; égből jövő erőre van szükség, mely a szív mélyéig kell, hogy hatoljon. Ez az eszköz Oltáriszentség s ez az égből jövő erő az Oltáriszentségben rejlő kegyelemkincs. Az Oltáriszentség étel s magában foglalja az étel erejét. Amint a földi étel fönn tartja, gyarapítja, kifejleszti s erőben, egészségben tartja a testet, ép úgy a szentáldozás a lelket. Az étel természete, hogy azt gyakran vegye magához az ember. Azért mondja a római katekizmus: a hívőket sokszor kell figyelmeztetni, hogy amint naponként kell táplálkozniok, úgy kellene szellemileg is, mert a léleknek nem kevésbbé van szüksége szellemi táplálékra.

4. Nem szabad figyelmen kívül hagynunk *ama sok veszélyt*, amelynek az ifjúság ki van téve. A munkahelyek erkölcsi veszélyei, melyek

alkalmat nyújtanak az alkohol élvezésére, az érzéki örömökre, a krajcáros szennyes ujságok, a rémregények, a ponyvairodalom, a kirakatok, mozik, színházak s egyéb mulatóhelyek, egy hálósobában összehúfolt különböző

A váci oltáregyesület jubiláris kiállítása.

nemű személyek, a rossz pajtások, a hajnalig tartó multságok, bálók — a modern életnek mindezen jelenségei, melyek az ifjúság szenvedélyeit élesztik, megrontják az erkölcsi érzéket.

Nagy bajoknál nagy üdvesszükség van szükség. A legjobb üdvesszükség minden időben az Oltáriszenség volt. A pogány istentelen és erkölcstelen világ közepette a szentáldozás volt a lelkek védelme és erőssége. Az első századok keresztényeinek, hogy képesek legyenek Krisztusért vértököt ontani, szükségük volt, hogy naponként Krisztus vérért igyák. És az Úr asztalától oly erővel távoztak, mint a tüzet lehelő oroszlánok. «Mai korunk — írja Dalgairns — hasonlóbb az első keresztények korához, mint VII. Gergely korához.» A középkori szenteknek nem kellett annyiszor az Úr asztalához járulniok, mert ők az evangélium szellemében nőttek föl, de a mai kor pogány szellemében ép oly szükség van az Oltáriszentségre, mint a Nerók korában. A gyakori szentáldozás utáni kívánság az egyházban mind kiáltóbbá válik. IX. Pius, XIII. Leó pápák után végre X. Pius elrendeli újból az egész egyházban.

5. A rossz szokások az ifjúságnál ép oly sajnálatraméltók, mint amennyire — majdnem azt mondhatnók — elkerülhetetlenek. De vajjon nem vigasztaltató-e az a tudat, hogy az Úr Jézus a szegényeket is, a vakokat, sántákat is meghívja lakomájára, hogy őket meggyógyítsa s erősítsé? «Mindnyájan meghivatnak — mondja Dalgarius — az érzékiesek tiszta érzülete, a haragosak szelidségre stb. Nem kell sokat várniok, míg megszerzik a tisztaság, a szelidség erényét... hagyjátok őket jönni, amint vannak, csak erős akaratuk legyen a tiszta, a szelid stb. életre. Megkapjuk azt a hatalmas erőt, mely az Oltáriszentségből árad ki s mely a kísértés legyőzésére elégséges. Ne félj, szegény gyermek, ha te hibád ellen, szenvedélyed ellen küzdöttél, úgy minden szentáldozás jobba tett téged.» A szentáldozás minden bűnnek ellenmérge. Így tanították ezt az összes szentatyák.

6. *A mai idők szomorú jele szakadás Krisztustól és egyházától.* A mai ifjúság ebben az atmoszférában nő föl. Mivel akadályozhatnók meg inkább az ifjúságnál a Krisztustól való elszakadást, mint épen azáltal, hogy a gyakori áldozáshoz vezetjük őt s így a legszorosabban összekötjük az eucharisztikus Úr Jézussal? «Aki az én testemet eszi és az én véretem issza — mondja az Úr — az bennem marad és én őbenne.» (Ján. 6. 57.)

Sajnos, hogy az ifjúságnak Krisztushoz való fűzése igen sok akadályba ütközik. Az első áldozás után, mintha egy általános iszony szállná meg az ifjúságot, iszony a szentmishallgatásától, a gyakori szentáldozástól, a templomlátogatástól. Ehhez járul a számtalan rossz példa, az álszégnyen, az akarat aluszékonytsága, a valláserkölcshöz való hiányos ismeret és a tanoncoknál s legényeknél az idő hiánya. A sok munkából — sajnos — sokszor vasárnapra is marad, melyet épen az istentiszteleti idő alatt, délelőtt végeznek el, hogy a délután szabad legyen a szórakozásra s mulatásra. A gyakori áldozásra nem ösztökéli az ifjút saját családja sem, mert

hiszen ők sem mennek gyakran az Úr asztalához. A szülők megelégedésnek egy évben az egyszeri áldozással — sajnos, sokan még ezt is elhanyagolják — a szentmisén a legcsekélyebb okból nem vesznek részt s így mikép lehessen az inasoktól s legényektől elvárni, hogy vallásosabbak legyenek szüleiknél? S hozzávehetjük még azt, hogy egy 16—20 éves legény nem igen hallgat szülei szavára.

Igy a lelkipásztornak válik majdnem kizárólagos kötelességévé az ifjúságot (az inasokat s legényeket) meghívni s egyúttal vezetni is az Úr asztalához. Ezen szegény ifjakra alkalmaztatjuk leginkább az Úr szavait, miután a hivatalosak nem jöttek el a lakomára: «menjete az utcákra s hívjátok meg mindazokat, akiket ott találtok, hogy beteljék azok száma, kik hivatalosak voltak a lakomához.» (Luk. 14.) — Az eszközökről a jövő számban.

Lech H.

Gyakori áldozás és szép halál.

A keresztény nőnek igazi mintaképe volt Stadion-Lobkowicz Ludvika grófnő, aki 1907. október 10-én halt meg hirtelen halállal. Elnöknője volt a bécsi Oltáregyesületnek. Naponkint hallgatott szentmisét s a hétben többször áldozott. Október 10-én gyónt és áldozott s aznap este 10 órakor magához szólította őt az Úr épen akkor, amikor esti imádságát végezte. A gyertyák, amelyek minden este az elhunyt lelkekért égtek, a tövig égtek el, imazsámolyán nyitva volt a két imakönyv: «Der Gott geweihte Tag» és a «Vergissmeinnicht der Armen Seelen», a földön feküdt a grófnő teteme, az ágy érintetlenül, világos bizonyosságul, hogy esti imája közben lehelte ki szép lelkét.

Katholikus gyermekvédelem.

AKERESZTÉNY Szeretet Országos Gyermekvédő Művének Hivatalos Közlönye. Megjelenik minden hónap közepén, július és augusztus kivételével. Előfizetési ára egész évre 2 korona. Az egyesület tagjai, tagsági díjuk fejében díjtalanul kapják. Szerkeszti: Siposs Antal Félix Esztergom.

Ami a *Keresztény Szeretet Országos Gyermekvédő Műve* közgyűlésén határozatba ment, az most meg is valósult. Megindult a *Katholikus Gyermekvédelem* címen a havi folyóirat, melynek az a célja, hogy egyrészt állandó kapcsolatot teremtsen mindazok között, kik a katolikus gyermekvédelemért már dolgoznak, másrészt összehozza mindazokat, akik e nemes cél érdekében dolgozni akarnak. *Rajner* Lajos dr. püspök, a katolikus gyermekvédelem mozgató lelke és vezetője, napról-napra szélesebb kör-

ben terjeszti a gyermekvédelem eszméjét. Egyre fejlődik az országos szervezet, melynek bizonyosága az is, hogy egy lap, egy összekötő kapocsnak szükségét is érezték. De nemcsak a meglévőket akarja együtt tartani, hanem — mint azt *Siposs Antal*, a szerkesztő programjában írja — a szeretet fegyverével ujakat szerezni. Épen azért mindazoknak, kik a gyermekvédelem nemes eszméi iránt érdeklődnek, melegen ajánljuk ezt a kis havonként megjelenő lapot, melynek első számát élvezettel olvastuk. Miután egész évre csak 2 korona, mindenki könnyen megszerezheti.

IRODALOM.

A szentmiseáldozat rövid magyarázata. Irta *Olsovszky Mansvét* szent Ferencrendi áldozár. Budapest, 1910. (16. r. 31 l.) Ára 20 fillér. Kapható szerzőnél: Pozsony, Ferencrendiek.

«A szentmiseáldozat rövid magyarázata az Úr Jézus keserves kínszenvedésének gondolataival összekapcsolva» — ez a téma, mit ebben a kis füzetben fejteget a szerző. Mi egyéb a szentmise, mint megújítása, titokszerű megjelenítése isteni Megváltónk kínszenvedésének, kereszthalálának? A szentmisében a mi Urunk Jézus Krisztus a kenyér és bor színe alatt a pap kezei által vérontás nélkül föláldozza magát mennyei Atyjának, amint egykor a keresztfán vérét ontva áldozta föl magát a mi bűneinkért. Ép azért, hogy «lélekben és igazságban», más szóval figyelemmel és szívbeli áhitattal legyünk jelen a szentmiseáldozaton, üdvös foglalkozás a szentmise alatt Krisztus Urunk kínszenvedésének megszívlelése, az ő irgalmas szeretetének megfontolása; időszerű ez főleg a nagybőjtben. Épen ennek a gyakorlatára akar rávezetni, megtanítani e füzetnek buzgó írója. Párhuzamot von a szentmise egyes részei, meg Jézus szenvedéseinek s kereszthalálának megfelelő mozzanata közt; ámde azért közbe-közbe gyakorlati tanulságokkal is fűszerezi fejtegetéseit. Így pl. a szent lecke magyarázatánál megjegyzi: «Az Epistola olvasása pedig buzdítson a jó könyvek olvasására, amelyek a lélek táplálékát képezik. Sok bűnös meglért már, mert jó iratokat, könyveket olvasott.» (9. l.)

Volna egy szerény észrevételünk is. Szeretnők, ha szerző a gyakori mindennapi szentáldozást (27—28. l.) még hathatósabban ajánlaná.

Végül egy kis megrovást a magyar nyelvészet nevében. Szerző is a — sajnos — immár közkeletű «áldozár» szót használja. Maradjunk csak meg a régi jó «miséspap» mellett; ez nemcsak hogy magyarosabb, hanem a «presbyter» fogalmat is jobban kifejezi.

A kis füzet egyébként kedves olvasmánya leszen az eucharisztikus lelkeknek. Érdemes a tömeges terjesztésre.

T. K.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Szentségimádás Szűz Mária példájára.

Jóságos Jézusom a legfölségesebb Oltáriszentségben! Megjelentem előtted, én, a te gyenge gyermeked, akit a bűn szerencsétlenné akar tenni. Tudom és hiszem, hogy mindenható vagy és azért meg tudod erősíteni lelkemet. Arra akarlak kérni, hogy segíts meg; erre oly alázatosan és ájtatosan szeretnék kérni, mint ahogy Szűzanyád imádkozott gyermekkorában a jeruzsálemi templomban.

Szentanyád gyermekkorában minden éjjélkor imádkozott a jeruzsálemi templomban, pedig ott nem volt Oltáriszentség, hanem csak üres oltár, melyen oktalan állatokat áldoztak föl. Én teelőtted, a legfölségesebb Oltáriszentség előtt térdelek, édes Jézusom! Ó engedd, hogy én is oly ájtatosan mondhassam el neked hét kérésemet, mint egykor Szűzanyád a te mennyei Atyádnak!

1. Kérlek, édes Jézus, add, hogy téged a legfölségesebb Oltáriszentségben úgy szeressünk, amint szeretett téged Szentanyád, mikor Betlehemben világra hozott. Szeressünk téged azért, mert mindennap leszállsz Úrfölmutatáskor az égből és elrejtőzöl a kenyér színe alatt, csakhogy közöttünk lehess. Ó adj nekünk nagy szeretetet. Kérünk téged, hallgass meg minket!

2. Kérlek, édes Jézus, add, hogy szüleinket, testvéreinket, tanulóársainkat és minden embert nagyon szeressünk. Szeressük őket úgy, mint a boldogságos Szűz Mária, aki még azoknak a zsidóknak is megbocsátott, akik téged keresztre feszítettek. Szeressük őket úgy, mint te, aki minden ember kedvéért vagy jelen a legfölségesebb Oltáriszentségben. Add, hogy játékaink és beszédeink sohase legyenek durvák vagy gorbák. Kérünk téged, hallgass meg minket!

3. Kérlek, add, hogy a bűnre nagyon haragudjunk. Haragudjunk rá

úgy, mint Szentatyád, aki a kígyónak, azaz a gonosz léleknek a fejét elta-
posta. Haragudjunk rá úgy, mint te, aki meghaltál, csakhogy bűneinktől
megtisztíts minket és a legfőbbétebb Oltáriszentségben is azért vagy
jelen köztünk, hogy téged szeressük, a bűnt pedig utáljuk. Kérünk téged,
hallgass meg minket!

4. Kérlek téged, édes Jézus, add, hogy alázatosak legyünk, mint
Szűzanyád, aki senkit sem nézett le. Legyünk alázatosak, mint te, aki itt
a szentség ház előtt nemcsak a gazdag gyermekeket szereted látni, hanem
a legszegényebbet is. Mikor betegség ér, legyünk türelmesek; mikor meg-
bántanak, szelidek. Hiszen Szentanyád is békében szenvedett veled a Kál-
váriahegyen s te most is szeliden és türelmesen hallgatsz, midőn mi em-
berek megbántunk a legfőbbétebb Oltáriszentségben. Kérünk téged, hall-
gass meg minket!

(Folyt. köv.)

A pápa dolgozószobájából.

Azon számtalan örömyilatkozat közül, melyek az első szent áldo-
zásra vonatkozó körlevél alkalmából naponkint Öszentségéhez érkeznek,
van egy különösen megható, melyet örömyel közlünk itt, mellékelve a
Szentatya válaszát is a hétéves kis levélíróhoz. Ezt a választ, melyet
Öszentsége sajátkezüleg írt, kedves ajándék kísérté, egy ezüst érmecske
az Úr Jézust és szent Jánost ábrázolva az utolsó vacsorán; az egész szép
tokba helyezve, melyen a pápai cimér volt látható. A kis Vandebroucque
Gellért személyében a Szentatya az összes kis gyermekeket akarta báto-
rítani és megáldani, midőn az isteni kiseddel először találkoznak. Ime az
első szent áldozásra vonatkozó körlevél első magyarázata:

Desores, 1910. augusztus 26-án.

Szentséges Atya!

Franciaországnak egy kis gyermeke az, aki bátor Neked megírni,
mily nagy örömet érzett, midőn megtudta az engedélyt, hogy Jézust
magához veheti. Én két hét óta hétéves vagyok, tehát az első szent
áldozáshoz járulhatok!

Mily boldogság! Én úgy szeretem a kis Jézust!

Sokat fogok Hozzá imádkozni Érted, Szentséges Atya, hogy adjon
neked még számos évet ez életben s így megmenthesd az én francia fivér-
kéimet és nővérkéimet.

Légy oly kegyes, Szentséges Atya, s áldd meg kis gyermekedet, úgy-
szintén áldd meg szüleimet és kis fivéremet, aki ez évben végezte első
szent áldozását.

Kis gyermeked, aki mindig keresztény akar maradni:

Vandebroucque Gellért,
szüleinél, Desores (Pas-de-Calais), Franciaország.

A Szentatya válasza a kedves levélkére a következő volt:

Kedves Gellértem!

Leveléd igazán vigasszal töltött el; mert ha, mint a zsoltáros mondja a gyermekek és csecsemők szájából veszi Isten a tökéletes dicséretet, Ő maga lévén Az, ki nekik a beszélőképességet adja, tehát O maga Az, aki az első, szent áldozásra vonatkozó körlevelet akarta.

Köszönöm e vigasztalásodat s még inkább imáidat, melyeket értem a jó Jézushoz fogsz intézni, amidőn néhány nap mulva a szent áldozásban Őt magadhoz veszed. Hálám jeléül kis emléket küldök ez ünnepre és imádkozni fogok érte, hogy mindig oly jó maradj, mint e napon, egész családnak vigasztalására.

És most, kedves Gellért, teljes szivemből adom különös áldásomat reád, szeretett szüleidre, fivéredre és Franciaország összes gyermekére, hogy kövessék példádát s jókor járuljanak a szent áldozáshoz, megmutatván ezáltal Jézus iránti szeretetünket.

Keltő Vatikánban, 1910. szeptember 2-án.

X. Pius pápa.

Büszkének szeretem a spanyolt!

Egy francia lap bájos történetet mond el egy kis spanyol fiúról, akit egy észak-spanyolországi intézetbe irattak be. A fiú, Don Luis Ramon Medoya y Darnóna, egy ezredes fia, hétéves volt ekkor és már túl volt az első áldozáson; és mikor ezt a fiú édesapja elmondotta a pap-igazgatónak, az megkérdezte a fiút:

— De hát tudod-e, ki az Úr Jézus?

— Jézus, Isten fia, élő Isten — felelt a fiú.

— Igen, de tudod-e, mi kell ahhoz, hogy az ember méltóan vegye őt? A felelet rövid, de ragyogó volt.

— *Reverenciarle y amarle.* (Tisztelni és szeretni Őt.)

A fiú anyja, Dona Casilda pedig hozzátette:

— Itt az északi tartományokban az a szokás, ami Franciaországban: későn és ünnepélyesen történik az első áldozás; mi Új-Castiliából jövünk, minálunk az a szokás, ami régente is volt: a kicsinyeinket megáldoztatjuk; papjaink azt mondják: «Lépjen be szivükbe Jézus, mielőtt belépne a bűn».

Röptében a nagyvilág körül.

Az Oltáriszentség és a Kath. Sajtóegyesület. Már a szegedi kath. nagygyűlésen elhangzott az az óhajtás, hogy a «Kath. Sajtóegyesület», hasonlóan más jótékony célú egyesületekhez, készíttessen ú. n. jótékonyossági levélzáró-bélyegeket. Az egyesület vezetősége most el is készíttette a bélyegeket. Az új bélyeg a szokott bélyeg nagyságánál jóval nagyobb, művészi rajzú, szép tiszta metszésű, úgy hogy minden levélnek díszére válik. A bélyeg rajzában, egy körön belül, Krisztus Urunk alakja látszik, amint egy intésére a sátán megsemmisülten lapul egy szikla meredek oldalához, mintha épen a pokol felé akarna lezuhanni. A bélyeg körirata: «Pártoljunk a Katholikus Sajtóegyesületet», «Üzzük el magunktól a gonosznak sajtóját». E jótékonyossági levélzáró-bélyegeket egyelőre csak zöld színben kaphatók a központi irodánál (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz., V. lépcső, I. emelet) darabonként 5 fillérért. A minimális mennyiség, amelyet az összeg előzetes beküldése esetén póstán bérmentve küldenek, 1 teljes ív, vagyis 30 darab, ára pedig 1 korona 50 fillér. Ajánljuk a bélyeget a katolikus sajtóügy barátainak jóakarató figyelmébe és támogatásába. Fil-lérekkel is szolgálhatjuk a jó ügyet!

Oltáriszentség és fényűzés. *Hangok a hollandi katolikusok nagygyűléséről.* Hollandiában a múlt hóban tartottak katolikus nagygyűlést, melyen báró Van Wynbergen dr. tartott igen szép beszédet, melyben a fényűzésre és pompára való hajlandóságot, vagy amint a franciák röviden, de velősen mondják, a «désir de paraitre»-t ostorozza. Ez a vágy mindenütt mutatkozik: a butorzatban, hol többé nem a szépség a kívánalom, de a gazdagság; a divatban, amely zsarnoki módon parancsolja meg, mit kell szépnek tartanunk és amely kényszerít, hogy félesztendő mulva ugyanazt félredobjunk, mert így akarja ezt a Divat ő felsége; a multságokban és utazásokban, melyeknél az egyetlen irányelv: láttatni és ragyogni! «Le désir de paraitre!»

Ha a szemek és szivek mindenkor a világgal vannak elfoglalva, a

vallás kötelessége ezt mérsékelni. Mutsaers atya fejtette ki igen szépen, mily ellentétben áll a fényűzés a vallással, hogy mennyire ellenkezik az a krisztusi szellemmel, ellentétben van magának a Mesternek szavaival is: «Ha ki engem akar követni, tagadja meg önmagát!» (Márk 8. 34.)

Hogyan kell tehát harcolnunk korunk eme nagy baja ellenében? Minden beszéd legjobb eszközként ezt jelölte meg: csatlakozzunk szent Ferenc harmadik rendjéhez, amely önmegtagadást, önmegtartóztatást hirdet. És ha figyelembe vesszük, hogy püspökünk szavai eddig is már milyen hatást értek el, bizalommal remélhetjük, hogy buzdítása most se lesz hiábavaló és Nordbrabant katolikusai nagy számban csatlakoznak majd a harmadik rendhez. Ez legyen eredménye a mi katolikus napunknak.

«Mégis kérдем, vajjon nincs-e megengedett fényűzés is?»

«Valóban ilyen is van — ami sohasem lehet túlságosan gazdag, túlságosan fényűző.»

«Nem volt túlságos fényűzés, mikor Mária Magdolna a drága kenetet öntötte az Üdvözítő lábára.»

«Nem volt túlságos fényűzés, mikor a keleti bölcsek gyönyörű ajándékokat hoztak a betlehemi kisdednek.»

«Nem volt túlságos fényűzés, mikor őseink nekünk nagyértékű, egyszerű székesegyházakat hagyományoztak.»

«Az sem volt túlságos fényűzés, amelyet az előző évben Jeanne d'Arc és E. János boldoggáavatása alkalmával láttunk; sem az a nemesi testőrcsapat, amely körülveszi Szentséges Atyánkat, X. Pius római pápát.»

«Semmi sem túlságos fényűzés, ha «ad maiorem Dei gloriam» szolgál.»

«Szívünkbe fogadni Őt, ki a kenyér egyszerű szine alá rejtőzött, az önmegtagadás gyakorlása, a szent házasság boldogsága, amint Teremtőnk óhajlja: ez a mi fényűzésünk — a katolikusoké!»

Innsbrucki levél. Ne tessék rossz néven venni, ha idegen létemre jó tanáccsal merészlek szolgálni.

Mint tetszik tudni, e napokban volt itt nálunk az osztrák katolikusok ezidei nagygyűlése. Ez alkalommal, már a gyűlés ünnepélyes zárta után, eucharisztikus *népgyűlést* is rendeztek. Az eredmény meglepő volt. A gyűlekező sokaságnak talán egyharmada kiszorult a teremből. Bent a tollas kalpagú tiroli vitézek (Schützen-ek) selymes uriasszonyok mellett zsúfolásig szorongtak. Többen nem bírták ki a tolongást s távozni kényszerültek, mire a kinszorultak dulakodva iparkodtak helyüket elfoglalni. Sohse hittem volna, hogy ily ájtatos téma ekkora vonzalmat gyakorolna népünkre.

Nem volna tehát célszerű, ha mindjárt következő nagygyűlésünk alkalmából mi is rendeznénk ilyenféle euch. *népgyűlést*, nevezetesen a

gyakori szent áldozás eszméjének a nép lelkébe való beoltására? Miért hagynók ez óriási tőkét gyümölcsözés nélkül heverni!

Lehet, hogy már eddig is voltak nálunk ilyen gyűlések. Akkor soraim talán arra szolgálnak, hogy ez üdvös berendezés ezúttal se maradjon el.

Egyben a másnapi papi konferenciáról referálok pár sorban. Vagy háromszáz pap és teologus vett részt azon a leitmeritzi derék püspök elnökelete alatt. P. Gatterer, innsbrucki tanár, tartotta a referatutumot, melyet élénk diskusszió követett. Három óráig tartott körülbelül az ülés, de minden hozzászólónak öt perce volt szólásra; tehát jó sokan nyilatkoztak. S mégis, noha a püspök felszólította a gyülekezetet, hogy mindenki teljes szabadsággal nyilvánítsa véleményét s nehézségeit az 1905. dec. 21-ki pápai rendelet gyakorlati megvalósítását illetőleg — mert ez volt a referatutum és diskusszió tárgya — egyetlen hang nem volt hallható, mely csak valamiképp is a rendelet ellen nyilatkozott volna. Mind annak praktikus voltát hangsúlyozta, illetőleg egy-egy praktikus megvalósítási módot ajánlott.

Ime tehát a Szentatya gondolata, épen mert a sziveket és veséket vizsgáló és igazgató isteni Üdvözítő sugallata és terve mindjobban és jobban megtalálja útját első sorban papjai szívébe, onnét aztán rohamosan átkerjed majd a hivekre.

Adja Isten, hogy a szentségi Jézus birodalma mielőbb megint fölvirágozzék. S azért a jó Jézus bőséges áldását kérem állhatatos fáradozásaira.

Testvéri üdvözlettel az Úr szent Szívében: *Klett István S. J.*

Szentségimádás a sivatag közepén. A Szahara homoktengerében kedves kis oázis; pálma és alatta forrás; körötte a sivatag göndörhajú fekete gyermekei. Malun faluban tizenkilenc ifjú elhatározta, hogy súlyos penitenciát szabnak arra, aki közülök Isten nevét tiszteletlenül mondja ki, vagy pedig illetleneket beszél. Sőt mi több, megadóztatták magukat s a begyűlt összegben egy kecskét vettek, amelyet a kőművesnek adtak, kérve, hogy építsen nekik egy kunyhót. «Ez lesz — mondták — a mi kápolnánk.» Elhívták a hithirdető atyát s kérték, adjon nekik egy feszületet és készítsen egy kis oltárt, mintha csak az Úr Jézusnak le kellene szállani ezen kis hajlékba. Midőn a hithirdető habozott, teljesítse-e kérésüket, a jó néger ifjak esedeztek: «Szüleink nem engednek el vasárnap tehozzád a templomba; ezért itt fogunk összegyűlni és imádkozni».

Hasonló buzgósággal tünnek ki Kupela és a környékbeli falvak keresztelendői. Pontosan megjelennek a szentmisén s nagy figyelemmel hallgatják az oktatást. A kápolnául szolgáló kunyhó már jó ideje nagyon szűkké vált, minden talpalatnyi helyet elfoglalnak, a későn jövők már csak az ajtónál vagy az ablakoknál térdelnek le.

Az Alpok hősének utolsó szentmiséje. Chavez utolsó perceit, amelyekben pedig irtózatot kellett elviselnie, teljes eszméletlenül töltötte. Bátyját mosolygással fogadta és így szólt hozzá: «Hát eljöttél? Megkaptad sürgönyömet? Szép tőled». Meglátogatta Chavezt a domodossolai plébános is, akinek ezeket mondotta: «Köszönöm, köszönöm, nem halok meg, nem». Később egy látogatója így szólt hozzá: «Őn hős, az egész világ szeme ön felé fordul!» Erre már ezt felelte Chavez: «Szép, de nekem meg kell halnom». Az utolsó percekben még Coloati kanonok látogatta meg Chavezt. Coloati azt mondotta, hogy reggel a szentmise után külön imát mondott érte és a Mindenható kegyelmébe ajánlotta őt. Chavez erre föl akart ülni ágyában, de erőitlenül hanyatlott vissza. Ekkor megragadta Coloati kezét és sokáig szorongatva, háromszor is ismételte: «Merci, merci, merci». Azután ismét rezignáltan mondotta: «Pas mourir! Je suis catholique!» és 2 óra 18 perckor be is állott a halál.

Chavez, a hősnek meg kellett halnia, de mint jó katolikus halt meg, ki halála órájában sem feledkezett meg az Istenről.

Egyesületi élet

A Budapesti Középponti Oltáregyesület választmánya október 10-én délután 4 órakor havi rendes gyűlését tartotta Kápter Károly prelátnak, egyházi igazgató és örgróf Pallavicini Edéné elnöklété alatt. Az egyesületi igazgató a választmány nevében jegyzőkönyvi köszönetet mond a püspöki karnak és mindazoknak, kik az Oltáregyesület jubileumán közreműködtek. Meleg hangon üdvözli a váci Oltáregyesületet, mely szintén ez évben ünnepelte tízéves jubileumát fényes kiállítás és ünnepségek keretében. A választmány kijelöli a jövő Oltáregyesületi munkaévi programját, melynek megvalósítása érdekében az egyesület a főváros összes kerületeiben a terjesztőnők számát ki fogja egészíteni. Az elhunyt terjesztőnők helyébe beválasztottak: Rosner Ferencné, Jambrikovics Lászlóné, Knapp Constancia.

A munkaórák október 14-től kezdve minden pénteken 1/23—5-ig fognak megtartatni; a munkaórák alatt októberben Kápter Károly prelátnak, Tomcsányi Lajos jézustársasági atyának, novemberben pedig dr. Hanauer István pápai kamarás, lelki igazgató fog konferenciákat tartani. Igazgató három új misealapítványról tesz jelentést, bejelenti a beszercebányai és temesvári egyesületek értesítéseit és az újonnan beérkezett kérvényeket; határozatba ment, hogy a választmány ezentúl csak azon oltáregyesületek területéről származó kérvényeket veszi tekintetbe, melyek a budapesti középponti oltáregyesülettel szerves összeköttetésben vannak; majd beszámol az alapszabályok módosításáról, a lelkészek számára adandó útmutatásról, az országos szövetségről. Végül a választmány elhatározta, hogy az egyesület a

X. katolikus nagygyűlésen testületileg fog résztvenni.

*

Ostyák beszerzése. A szentségimádó Mária Reparatrix-apácák budapesti kolostora, a főtisztelendő papság és az eucharisztikus kongresszusok régtől hangsúlyozott óhájának kíván eleget tenni, amidőn a tiszt. papság megrendelésére szívesen szállít a szent áldozáshoz szükséges nagy- és kis ostyákat.

A megrendelések az ostyák számának, az egyes küldések közötti határidőnek és a megrendelő és a számla címének pontos megjelölésével a «Mária Reparatrix-apácák kolostora főnökségének, Budapest, IX., Üllői-út 75.» címre küldendők.

Az árak és az elküldés föltételei:

Nagy ostyák száza 1 korona, kis ostyák száza 50 fillér.

A csomagolás és postaköltség külön fizetendő. A kiadás csökkentése végett a dobozok minden három hónapban vagy félévénként visszaküldhetők, IX., Üllői-út 75. Ugyancsak félévénként lesz fizetve az ostyák ára, postafordultával (január és július hónapokban).

Bővebb fölvilágosítást ad a Mária Reparatrix-zárda főnöknője, Budapest, IX., Üllői-út 75. sz.

*

Kalocsa. Kegyelmes főpásztorunk szept. hó 7-én kelt leirata és engedélye alapján szűz Mária neve ünnepén (szeptember 11.) tartotta meg alakuló gyűlését az Oltáregyesület kebeléből sarjadt új hitbuzgalmi egyesület, az *Urinők Mária-kongregációja*. A gyűlésen a Jézustársaság magyar rendtartományának főnökétől kinevezett prézes, P. *Hauer* Ferenc S. J. főgimnáziumi tanár elnökölt. Az alakuló gyűlés végén a szűkebbkörű előkészítő-bizottság tanácsulést tartott, amelyen megállapították a helyiszabályzatot. Első rendes gyűlést szept. 28-án délután 4 órakor tartotta meg az új kongregáció, mely védőszentjéül Árpád-házi szent Erzsébetet választotta. Isten bőséges áldását kívánjuk működéssére.

*

A besztecebányai Oltáregyesület. A besztecebányai Oltáregyesület, szept. 14-én tartotta szokásos havi választmányi ülését, melyen is elhatározatott, hogy a főplébániai templomban minden évben szent Mihály-napján megtartatni szokott Szentségimádást magáénak vallja s tagjai négyes csoportokba beosztva egész nap imádandják a legméltóságosabb Oltárszentséget; az ünnepélyes szentmise alatt pedig közös szent áldozáshoz járulnak.

Képeinkhez.

Lapunk mult számában leirtuk a váczi oltáregyesület jubiláris ünnepségeit, ez alkalommal képekben mutatjuk be a fényes múltú oltáregyesületet. Egyben azon kérelemmel fordulunk nagyrebecsült olvasóinkhoz, hogy oltáregyesületi templomaiknak, szereplő személyeiknek, kiállításaiknak stb. fényképeit lapunknak megküldeni sziveskedjenek s így lapunkban az *Oltáregyletek képtárát* megteremthessük.

átváltoztatja, átváltozásnak nevezzük. Átváltozás után a pap fölmutatja az Úr szent testét és vérét, hogy a hívek imádják; ez az Úrfelmutatás.

* Átváltozás után Jézus szent teste és vére van az oltáron; mi azonban kenyérnek és bornak látjuk, mert a kenyér és a bor külső színe megmarad.

Mi végett rendelte Krisztus Urunk az oltáriszentséget?

Krisztus Urunk avégett rendelte az oltáriszentséget: 1. hogy szent testével és vérével mindig közöttünk maradjon; 2. hogy a szent áldozáskor lelkünk tápláléka legyen, és 3. hogy a szent misében magát érettünk föláldozza.

Intelem. Csodáld az Ur Jézus végtelen szeretetét, a melylyel magát az oltáriszentségben titokszerű módon nekünk átadta. Gondolj sokszor hálás szívvel erre az imádandó szentségre.

Jézus jelen van az oltáriszentségben.

Ki van jelen az oltáriszentségben?

Az oltáriszentségben az Úr Jézus Krisztus van jelen.

* Jézus Krisztus az oltáriszentségben mind a kenyérnek, mind a bornak külső színe alatt élve és egészen van jelen, testével és vérével, lelkével és istenségével.

* Az oltáriszentséget a szentségtartóban és az áldozatókehelyben tartják. Ez a két szent edény a szentséggházban van. Az oltáriszentségre figyelmeztet az oltár előtt égő örök lámpa. A szentségtartó közepén kis félholdalakú tartó van; ezen látható az oltáriszentség.

* Az Úr Jézus addig van jelen az oltáriszentségben, míg a kenyér, vagy a bor külső színe el nem változik.

* Midőn a pap a szent ostyát széttöri, akkor nem az Úr szent testét töri részekre, hanem csak a kenyér külső színét. Az Úr Jézus a szent ostya minden részecskéjében jelen van.

Mit kell az oltáriszentség előtt cselekednünk?

Az oltáriszentség előtt térdre kell borulnunk és az Úr Jézust imádnunk.

* A pap a szent misénél, vagy a litániánál némelykor áldást ad az oltáriszentséggel.

Intelem. Az oltáriszentség előtt a templomban, vagy amikor a templomon kívül viszik, mindig mély tisztelettel hajts térdet. — Jelenj meg gyakran a szentséggház előtt az Úr Jézus látogatására, különösen akkor, a mikor az oltáriszentséget imádásra kiteszik, vagy vele áldást adnak. Szentségimádáskor ezekkel a szavakkal üdvözlöd az oltáriszentséget: «Dicséret és dicsőség a legfőbbesébb oltáriszentségnek most és mindörökké».

A kiskunmajsai «Kath. Kőr» tárgysorsjátékának rendezéséhez júl. 20-tól okt. 20-ig kegyes adományokat voltak szivesek küldeni: Miasszonyunkról nev. isk. nővérek Debrecen 2 divány párna (bársony égetés), özv. Keresztesy Róza Debrecen 2 gipsz váza, N. N. 2 rámázott kép, 1 hamutartó, 1 tűpárna, 1 miliő, Miasszonyunkról nev. isk. nővérek Kiskunmajsa kézimunka diványvédő, asztalfutó, miliő, keztyűtartó, zsebkendőtartó, tűpárna, journal, reggeli sipka, kézelőtartó, hőmérő, itató, szagosító párna, kefetartó, játék automobil, éjjeli szekrény garnitúra, kis miliő, gyufatartó, 2 diványpárna, 2 nyakdfsz, 2 óratartó, Miasszonyunkról nev. isk. nővérek Temesvár-Belváros 1 diványvédő, egy urinő Szabadka női arany óralánc, Malczanek Izabella Kolozsvár 2 kézim. képtartó, Makó Vica Hódmezővásárhely mandzsetta tartó és tűpárna, Szegh Eliz Vác 2 tálcakendő, Pesti Terézia Budapest 5 kép és 2 olvasó.

A kiskunmajsai «Kath. Kőr» elnöksége nyilvános leghálásabb köszönetét fejezi ki az «Örökimádás» mindazon tisztelt olvasóinak, akik kegyes adományokat voltak szivesek küldeni a tárgysorsjátékhoz s akik az 5. számhoz mellékelt sorsjegyeket megtartani szivesek voltak. Akik még nem küldték meg a sorsjegyek árát, sziveskedjenek mielőbb megküldeni vagy a sorsjegyet visszaszármaztatni. Továbbá vannak többen, akik a pénz megküldésekor nem jelezték sorsjegyük számát, sziveskedjenek levelező-lapon tudatni.

A húzás eredményét az «Örökimádás» januári számában is közölni fogjuk.

A kiskunmajsai «Katholikus Kőr» tárgysorsjátékának nyereményei:

1 nyerem.	250 K értékű kép	250 K
1	« 200 « « porcellánkészlet 12 személy részére	200 «
1	« 10J « « Katschthaler Dogmatica, 6 kötet	100 «
1	« 80 « « ingaóra	80 «
1	« 50 « « kép	50 «
10	« à 20 « « tárgy (több Szentírás, evőeszközök stb.)	200 «
50	« à 10 « « « (imakönyvek, szobrok, edények stb.)	500 «
440	« à 5—1 K « «	624 «
505 nyeremény		2000 K

Egy sorsjegy ára 1 korona. Sorsjegyek Kiskunmajsán a «Katholikus Kőr» elnökénél kaphatók. Húzás 1910. december 26-án délután.

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.

Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill.

Kötve 1'20 kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 2.40 K

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1'60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.